DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

21. december 2011 *

I sag C-465/10,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Conseil d'État (Frankrig) ved afgørelse af 5. juli 2010, indgået til Domstolen den 27. september 2010, i sagen:

Ministre de l'Intérieur, de l'Outre-mer, des Collectivités territoriales et de l'Immigration

mod

Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.-C. Bonichot, og dommerne K. Schiemann, L. Bay Larsen, C. Toader (refererende dommer) og E. Jarašiūnas,

* Processprog: fransk.

generaladvokat: E. Sharpston
justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

— den franske regering ved G. de Bergues og B. Cabouat, som befuldmægtigede

— den polske regering ved M. Szpunar, som befuldmægtiget

— Europa-Kommissionen ved A. Steiblytė og J.-P. Keppenne, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 15. september 2011,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører i det væsentlige fortolkningen af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 af 18. december 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser (EFT L 312, s. 1) og Rådets forordning (EØF) nr. 4253/88 af 19. december 1988 om gennemførelsesbestemmelser til forordning (EØF) nr. 2052/88 for så vidt angår samordningen af de forskellige strukturfondes interventioner indbyrdes såvel som med interventionerne fra Den Europæiske Investeringsbank og de øvrige eksisterende finansielle instrumenter (EFT L 374, s. 1), som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 2082/93 af 20. juli 1993 (EFT L 193, s. 20, herefter »forordning nr. 4253/88«).

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en sag mellem ministre de l'Intérieur, de l'Outre-mer, des Collectivités territoriales et de l'Immigration (den franske indenrigsminister og minister for oversøiske områder samt lokale og regionale myndigheder) og Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre (handels- og industrikammeret i departementet Indre, herefter »CCI«) om bl.a. sidstnævntes tilbagebetaling af et tilskud, som den fik fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) (herefter »EFRU-tilskuddet«).

Retsforskrifter

Strukturfondsforordningerne

3 Artikel 7, stk. 1 i Rådets forordning (EØF) nr. 2052/88 af 24. juni 1988 om strukturfondenes opgaver og effektivitet samt om samordningen af deres interventioner indbyrdes såvel som med interventionerne fra Den Europæiske Investeringsbank og de øvrige eksisterende finansielle instrumenter (EFT L 185, s. 9), som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 2081/93 af 20. juli 1993 (EFT L 193, s. 5, herefter »forordning nr. 2052/88«), bestemmer:

»Overensstemmelse (og) kontrol

1. Aktioner, der finansieres af strukturfondene, [Den Europæiske Investeringsbank (EIB)] eller et andet eksisterende finansielt instrument, skal være i overensstemmelse med traktaterne og med de retsakter, der er udstedt i henhold til disse, samt med Fællesskabets politikker, herunder dem, der vedrører […] reglerne for indgåelse af offentlige aftaler […]«

4 I artikel 23 i forordning nr. 4253/88 bestemmes:

»Finansiel kontrol

1. For at sikre et godt resultat af de aktioner, der gennemføres af offentlige eller private initiativtagere, træffer medlemsstaterne i forbindelse med iværksættelsen af aktionerne de nødvendige foranstaltninger til:

— regelmæssigt at konstatere, om de af Fællesskabet finansierede aktioner er gennemført korrekt

— at forebygge og forfølge uregelmæssigheder

— at få tilbagebetalt midler, der er gået tabt som følge af misbrug eller forsømmelighed. Medmindre medlemsstaten og/eller formidleren og/eller initiativtageren kan godtgøre, at de ikke er skyld i misbruget eller forsømmeligheden, er medlemsstaten subsidiært ansvarlig for tilbagebetalingen af de uberettiget udbetalte beløb. […].

Medlemsstaterne underretter Kommissionen om de foranstaltninger, der træffes i den forbindelse, og især sender de Kommissionen en beskrivelse af de kontrol- og forvaltningssystemer, de har indført for at sikre, at foranstaltningerne gennemføres effektivt. De underretter regelmæssigt Kommissionen om sagens forløb i tilfælde af administrativ og retlig forfølgning.

[…]«

5 I artikel 8 i Kommissionens beslutning 94/1060/EF af 16. december 1994 om godkendelse af det samlede programmeringsdokument for EF's strukturinterventioner i regionen Centre, der er omfattet af mål nr. 2 i Frankrig (EFT L 384, s. 83) bestemmes:

»Det samlede programmeringsdokument skal gennemføres i overensstemmelse med EF-rettens bestemmelser, og navnlig […] EF-direktiverne om samordning af fremgangsmåderne med hensyn til indgåelse af offentlige kontrakter.«

Direktiv 92/50/EØF

6 I artikel 1, litra a), første led, i Rådets direktiv 92/50/EØF af 18. juni 1992 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige tjenesteydelsesaftaler (EFT L 209, s. 1), som ændret ved Rådets direktiv 93/36/EØF af 14. juni 1993 (EFT L 199, s. 1, herefter »direktiv 92/50«), defineres »offentlige tjenesteydelsesaftaler« som i princippet gensidigt bebyrdende aftaler, der indgås skriftligt mellem en tjenesteyder og en ordregivende myndighed, mens det i direktivets artikel 1, litra b), første led, anføres, at »ordregivende myndigheder« i princippet er staten, lokale myndigheder, offentligretlige organer og sammenslutninger af en/et eller flere af disse lokale myndigheder eller offentligretlige organer.

7 Det bestemmes i artikel 7 i direktiv 92/50, at dette direktiv finder anvendelse på offentlige tjenesteydelsesaftaler, hvis anslåede værdi uden moms er 200 000 EUR eller derover.

Forordning nr. 2988/95

8 I henhold til tredje og femte betragtning til forordning nr. 2988/95 er »det […] nødvendigt at bekæmpe handlinger, der skader De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser, på alle områder«, og i denne forbindelse fastsættes »de handlinger, der betragtes som uregelmæssigheder, samt de administrative foranstaltninger og sanktioner i den forbindelse […] i retsreglerne på de enkelte områder i overensstemmelse med denne forordning«.

9 Artikel 1 i forordning nr. 2988/95 har følgende ordlyd:

»1. Med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser vedtages der generelle regler for ensartet kontrol og for administrative foranstaltninger og sanktioner i forbindelse med uregelmæssigheder vedrørende fællesskabsretten.

2. Som uregelmæssighed betragtes enhver overtrædelse af en fællesskabsbestemmelse, som kan tilskrives en økonomisk beslutningstagers handling eller undladelse, der skader eller kunne skade De Europæiske Fællesskabers almindelige budget eller budgetter, der forvaltes af De Europæiske Fællesskaber, enten ved formindskelse eller bortfald af indtægter, der stammer fra de egne indtægter, der opkræves direkte for Fællesskabernes regning, eller ved afholdelse af en uretmæssig udgift.«

10 Artikel 3 i forordning nr. 2988/95 fastsætter følgende:

»1. Forældelsesfristen for retsforfølgning er fire år fra det tidspunkt, hvor den i artikel 1, stk. 1, omhandlede uregelmæssighed fandt sted. Der kan imidlertid i reglerne for bestemte sektorer fastlægges en kortere frist, som dog ikke kan være mindre end tre år.

Hvad angår vedvarende eller gentagne uregelmæssigheder regnes forældelsesfristen fra den dag, da uregelmæssigheden er ophørt. For de flerårige programmers vedkommende løber forældelsesfristen indtil programmets endelige afslutning.

Forældelsesfristen for retsforfølgning afbrydes af enhver handling fra den kompetente myndigheds side, som den pågældende gøres bekendt med, og som vedrører undersøgelse eller retsforfølgning af uregelmæssigheden. Efter hver afbrydelse løber forældelsesfristen videre.

[…]

3. Medlemsstaterne bevarer muligheden for at anvende en længere frist end fristen i […] stk. 1 […]«

11 Forordningens artikel 4, stk. 1 og 4, har følgende ordlyd:

»1. Enhver uregelmæssighed medfører i almindelighed tilbagekaldelse af den uberettiget opnåede fordel:

— ved forpligtelse til at betale de skyldige beløb eller tilbagebetale de uberettiget oppebårne beløb

[…]

4. Foranstaltningerne i denne artikel betragtes ikke som sanktioner.«

De faktiske omstændigheder i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

12 Den 5. december 1995 indgav CCI til præfekten i Indre en ansøgning om tilskud fra EFRU med henblik på iværksættelse af et initiativ benævnt »Objectif Entreprises« med det formål at tiltrække franske og udenlandske investorer, der kunne etablere sig i departementet Indre.

13 Denne ansøgning resulterede i, at der den 20. december 1996 blev indgået en aftale mellem præfekten i Indre og CCI om tildeling af et EFRU-tilskud på i alt 400 000 FRF (60 979,60 EUR). Aftalen indeholder bl.a. henvisninger til forordning nr. 2081/93 og forordning nr. 2082/93. Denne støtte blev udbetalt i to rater, den første på 100 000 FRF den 17. december 1997, og den anden på 300 000 FRF den 8. december 1998.

14 Det fremgår ligeledes af forelæggelsesafgørelsen, at CCI for samme initiativ modtog to nationale tilskud. Andre lokale myndigheder ydede også supplerende finansiering til initiativet.

15 Gennemførelsen af initiativet »Objectif Entreprises« gav anledning til en kontrol foretaget i henhold til en opgavebeskrivelse fra regionen Centres præfekt den 9. maj 2000. Denne kontrol, foretaget i CCI's lokaler den 14. juni 2000, blev afsluttet med vedtagelsen af en rapport af 14. marts 2001, som blev fremsendt til CCI den 18. juli 2001. I denne rapport med titlen »Audit sur l'utilisation des Fonds structurels européens« (»revisionsrapporten«) blev det bl.a. konkluderet, at der forelå en tilsidesættelse af reglerne om offentligt udbud med hensyn til CCI's tildeling af kontrakten om gennemførelsen af dette initiativ til selskabet DDB-Needham.

16 Det fremgik i denne forbindelse af rapporten, at CCI havde iværksat en udbudsprocedure, der blev offentliggjort i *bulletin officiel des annonces des marchés publics* (den nationale officielle tidende) (BOAMP) den 4. november 1995. Det fremgår også af denne rapport, at CCI's udbudsudvalg, der mødtes den 8. december 1995, besluttede at tildele den pågældende kontrakt til DDB-Needham, idet det blev anført, at dette bud skulle vælges frem for det eneste andet forskriftsmæssige bud på grund af relevansen i forhold til initiativets indhold og de af dette selskab foreslåede lavere omkostninger.

17 I denne henseende blev det imidlertid i rapporten dels anført, at den kontrakt, der blev indgået mellem CCI og DDB-Needham, ikke indeholdt en underskriftsdato, dels havde CCI den 27. september 1995 tilsendt præfekten i Indre et kortfattet referat, som præsenterede proceduren, med angivelse af, at »[CCI] havde valgt agenturet DDB-Needham«.

18 Det blev således i rapporten konkluderet, at »disse omstændigheder tyder på, at den efterfølgende udbudsprocedure kun havde til formål at sikre en formel berigtigelse af en allerede bestående retstilstand i henhold til (den udaterede) kontrakt«. For så vidt som disse uoverensstemmelser mellem datoerne reelt indebar en uregelmæssighed, fremgår det af rapporten, at overholdelsen af reglerne for indgåelse af offentlige aftaler, bl.a. offentliggørelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*, kunne have givet anledning til et tilsvarende bud til en lavere pris. Rapportens forfattere var således af den opfattelse, at denne antagelse kunne begrunde et krav om fuld tilbagebetaling af EFRU-tilskuddet.

19 Ved afgørelse af 23. januar 2002 anførte præfekten i Indre over for CCI, at henset til den manglende overholdelse af reglerne for indgåelse af offentlige aftaler i forbindelse med valget af den tjenesteyder, som skal gennemføre initiativet »Objectif Entreprises«, skulle støtten, bl.a. den fra EFRU, tilbagebetales.

20 CCI fremsatte indsigelse mod gennemførelsen af de tilbagebetalingsopkrævninger, som præfekten i Indre havde udstedt på de beløb, der skulle betales tilbage. Denne indsigelse blev afslået ved stiltiende beslutning fra den regionale Trésorier-payeur général (hovedkasserer).

21 CCI anlagde herefter sager, bl.a. med påstand om annullation af præfekten i Indres beslutning af 23. januar 2002, ved tribunal administratif de Limoges, der frifandt præfekten i Indre ved domme af 3. juni 2004.

22 Cour administrative d'appel de Bordeaux, ved hvilken ret CCI iværksatte appel, ophævede ved dom af 12. juni 2007 de nævnte domme samt præfektens beslutning af 23. januar 2002 og de af sidstnævnte udstedte tilbagebetalingsopkrævninger. Retten anførte i den forbindelse, at præfektens tjenestegrene ved en skrivelse, som de havde fået tilsendt af CCI den 27. september 1995, var blevet underrettet om sidstnævntes valg om at benytte sig af DDB-Needhams tjenesteydelser. Disse tjenestegrene blev således underrettet om dette valg inden iværksættelsen af udbudsproceduren, for det første fordi det udbudsudvalg, som havde foreslået at imødekomme dette selskabs ansøgning, mødtes den 8. december 1995, for det andet fordi tjenesteydelseskontrakten blev underskrevet den 29. maj 1996 i præfektens tilstedeværelse.

23 Idet den konstaterede, at CCI havde tilsidesat de udbudsregler, der gjaldt for det ved indgåelsen af den pågældende kontrakt, som i øvrigt ikke blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*, fandt cour administrative d'appel de Bordeaux imidlertid, at den aftale, der blev indgået mellem præfekten og CCI om tildeling af EFRU-tilskuddet, ikke på nogen måde henviste til indgåelsen af en aftale, at denne aftale ikke indeholdt nogen bestemmelse om fremsendelse af alle de dokumenter, der gør det muligt at kontrollere, om reglerne for indgåelse af offentlige aftaler er overholdt, og endelig at artikel 4 i forordning nr. 2988/95 ikke havde til formål eller følge at give de nationale myndigheder mulighed for at trække støtte, som er finansieret med fællesskabsmidler, tilbage, bortset fra de tilfælde, der er omfattet af national ret.

24 Cour administrative d'appel de Bordeaux konkluderede således for det første, at ingen af de af den sagsøgte myndighed påberåbte bestemmelser eller bestemmelserne i aftalen af 20. december 1996 om EFRU-tilskuddet fastsatte, at tildelingen af sidstnævnte var betinget af, at de aftaler, der eventuelt blev indgået af CCI for gennemførelsen af dette initiativ, overholder reglerne for indgåelse af offentlige aftaler. For det andet var retten af den opfattelse, at for så vidt som de statslige tjenestegrene var blevet underrettet om valget af DDB-Needham den 27. september 1995 — i det foreliggende tilfælde før iværksættelsen af udbudsproceduren — kan støtte, som er ydet efterfølgende, ikke anses for stiltiende at være betinget af overholdelsen af dette krav.

25 Ved stævning indleveret til Conseil d'État den 16. august 2007 iværksatte ministre de l'Intérieur, de l'Outre-mer, des Collectivités territoriales et de l'Immigration appel til prøvelse af dommen afsagt af cour administrative d'appel de Bordeaux den 12. juni 2007.

26 På denne baggrund har Conseil d'État besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Med hensyn til den eventuelle hjemmel for en forpligtelse til at kræve den støtte, der er udbetalt til CCI, tilbagebetalt:

Fremgår det af en fællesskabsretlig bestemmelse, navnlig i […] forordning (EØF) nr. 2052/88 […] og […] forordning (EØF) nr. 4253/88 […], at tilskud fra EFRU skal tilbagesøges, når en ordregivende myndighed, der har modtaget sådanne tilskud, ikke har overholdt en eller flere regler for indgåelse af offentlige aftaler i forbindelse med […] gennemførelsen af den aktion, der er ydet tilskud til, og der i øvrigt ikke er tvivl om, at aktionen er tilskudsberettiget, og at den er blevet gennemført? Gælder en sådan forpligtelse i givet fald for enhver tilsidesættelse af reglerne for

indgåelse af offentlige aftaler eller kun for visse tilsidesættelser? Hvis den kun gælder for visse tilsidesættelser, hvilke er der så tale om?

2) Såfremt spørgsmål 1 i det mindste delvis besvares bekræftende [for så vidt angår de nærmere vilkår for tilbagesøgning af uretmæssigt udbetalt støtte]:

a) Er der tale om en uregelmæssighed som omhandlet i forordning nr. 2988/95, når en ordregivende myndighed, der har modtaget støtte fra EFRU, har tilsidesat en eller flere regler for indgåelse af offentlige aftaler i forbindelse med valget af den tjenesteyder, som skal gennemføre den aktion, der er ydet tilskud til? Har den omstændighed, at den kompetente nationale myndighed på det tidspunkt, hvor den besluttede at tildele den ansøgte støtte fra EFRU, måtte være klar over, at støttemodtageren havde tilsidesat reglerne for indgåelse af offentlige aftaler ved at udvælge den tjenesteyder, som skulle gennemføre den aktion, der blev finansieret ved tilskuddet, før støtten blev tildelt, betydning for, om der foreligger en uregelmæssighed som omhandlet i forordning nr. 2988/95?

b) Såfremt spørgsmål 2 [litra] a) besvares bekræftende, og i betragtning af, at Domstolen (i dom af 29.1.2009, forenede sager C-278/07 — C-280/07, […] Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb […] [m.fl.], [Sml. I, s. 457]), har fastslået, at den i artikel 3 i forordning nr. 2988/95 fastsatte forældelsesfrist finder anvendelse på administrative foranstaltninger, såsom tilbagesøgning af støtte, der uberettiget er oppebåret af modtageren på grund af uregelmæssigheder, som denne har begået:

— Skal forældelsesfristen da regnes fra den dato, hvor støtten blev udbetalt til modtageren, eller fra den dato, hvor modtageren anvendte tilskuddet

til at aflønne den tjenesteyder, der blev engageret i strid med en eller flere regler for indgåelse af offentlige aftaler?

— Skal denne frist anses for afbrudt, når den kompetente nationale myndighed har sendt modtageren af tilskuddet en kontrolrapport, hvori det konstateres, at reglerne for indgåelse af offentlige aftaler er blevet overtrådt, og det som følge heraf henstilles til den nationale myndighed at kræve de udbetalte beløb tilbagebetalt?

— Når en medlemsstat benytter sig af muligheden i artikel 3, stk. 3, i forordning nr. 2988/95 for at anvende en længere forældelsesfrist, og når der i Frankrig gøres brug af den almindelige frist, som på tidspunktet for de faktiske omstændigheder fremgår af § 2262 i Code civil (den borgerlige lovbog), hvorefter »[a]lle krav vedrørende tinglige rettigheder og fordringsrettigheder forældes efter 30 år […]«, skal det så vurderes, om en sådan frist er forenelig med fællesskabsretten og navnlig med proportionalitetsprincippet, på grundlag af den maksimale forældelsesfrist, der er fastsat i den nationale forskrift, som den nationale forvaltnings tilbagesøgningskrav er hjemlet i, eller på grundlag af den frist, der rent faktisk er anvendt i den foreliggende sag?

c) Såfremt spørgsmål 2 [litra] a) besvares benægtende: Er Fællesskabets finansielle interesser til hinder for, at retsinstansen i forbindelse med udbetaling af en støtte som den, der er omhandlet i den foreliggende sag, anvender nationale regler om ophævelse af beslutninger, der skaber rettigheder, hvorefter forvaltningen, medmindre en beslutning er ikke-eksisterende eller opnået ved svig, eller modtageren har anmodet herom, kun kan ophæve en ulovlig beslutning, der skaber individuelle rettigheder, hvis det sker inden for fire måneder efter, at denne beslutning er truffet, men hvorefter en individuel administrativ beslutning, bl.a. når den vedrører udbetaling af støtte, kan underkastes resolutive betingelser, således at den pågældende støtte øjeblikkeligt

kan trækkes tilbage — idet det præciseres, at Conseil d'Etat har fastslået, at denne nationale regel skal fortolkes således, at den kun kan påberåbes af en støttemodtager, der uberettiget har oppebåret støtte i medfør af en fællesskabsbestemmelse, hvis modtageren var i god tro?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Første spørgsmål

27 Med sit første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 23, stk. 1, tredje led, i forordning nr. 4253/88, sammenholdt med artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 2052/88, under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende udgør et retsgrundlag for de nationale myndigheder til hos modtageren at tilbagekræve hele EFRU-tilskuddet med henvisning til, at denne modtager i sin egenskab af »ordregivende myndighed« som omhandlet i direktiv 92/50 ikke har overholdt direktivets krav vedrørende indgåelse af en offentlig tjenesteydelsesaftale, som havde til formål at gennemføre det initiativ, på grundlag af hvilket denne modtager blev indrømmet dette tilskud.

28 Det bemærkes, at det i hovedsagen er ubestridt, at CCI var en ordregivende myndighed, at den omhandlede offentlige tjenesteydelsesaftales værdi overstiger den tærskel på 200 000 EUR, der er fastsat i artikel 7 i direktiv 92/50, og at CCI med henblik på

tildelingen af aftalen ikke har overholdt reglerne for indgåelsen af denne type aftaler i direktiv 92/50, idet den navnlig allerede havde valgt sin medkontrahent forud for offentliggørelsen af udbudsbekendtgørelsen, og at denne bekendtgørelse derudover ikke blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

29 I denne henseende er fællesskabsfinansiering af et projekt i overensstemmelse med artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 2052/88 betinget af modtagerens overholdelse af fremgangsmåderne ved indgåelse af »offentlige tjenesteydelsesaftaler« som omhandlet i direktiv 92/50, når en sådan modtager er »en ordregivende myndighed« som omhandlet i dette direktiv, og af, at den offentlige aftale, hvorved denne modtager agter at gennemføre dette projekt, overstiger den tærskel, der er fastsat i artikel 7 i direktiv 92/50 (jf. i denne retning dom af 15.1.1998, sag C-44/96, Mannesmann Anlagenbau Austria m.fl., Sml. I, s. 73, præmis 48 og 49).

30 I henhold til artikel 23, stk. 1, i forordning nr. 4253/88 træffer medlemsstaterne for at sikre et godt resultat af de aktioner, der gennemføres af offentlige eller private initiativtagere, de nødvendige foranstaltninger til regelmæssigt at fastslå, om de af Den Europæiske Union finansierede aktioner er gennemført korrekt, forebygge og forfølge uregelmæssigheder samt kræve tilbagebetalt midler, der er gået tabt som følge af misbrug eller forsømmelighed (jf. dom af 13.3.2008, forenede sager C-383/06 — C-385/06, Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening m.fl., Sml. I, s. 1561, præmis 37).

31 For så vidt som det udtrykkeligt fremgår af artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 2052/88, at de aktioner, der finansieres over Den Europæiske Unions budget, skal gennemføres i fuld overensstemmelse med direktiverne vedrørende indgåelse af offentlige aftaler, er en tilsidesættelse, der begås af en modtager af EU-tilskud i sin egenskab af ordregivende myndighed, af reglerne i direktiv 92/50 med henblik på iværksættelsen af det initiativ, der er genstand for dette tilskud, en uregelmæssighed som omhandlet i artikel 23, stk. 1, i forordning nr. 4253/88, og modtagerens adfærd må efter omstændighederne betegnes som »misbrug« eller »forsømmelighed« i denne bestemmelses forstand.

32 Det fremgår af artikel 23, stk. 1, første led, i forordning nr. 4253/88, sammenholdt med artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 2052/88, at når en undersøgelse af en EFRU-finansieret aktion afslører en tilsidesættelse af betingelserne for at gennemføre aktionen — i det foreliggende tilfælde betingelsen vedrørende overholdelsen af de EU-retlige bestemmelser vedrørende indgåelsen af offentlige aftaler, når støttemodtageren er en ordregivende myndighed – kan den medlemsstat, der har tildelt finansiel støtte fra EFRU, med henblik på at forhindre og forfølge uregelmæssigheder tilbagekalde denne støtte og hos denne støttemodtager tilbagesøge denne finansiering (jf. i denne retning dom af 22.1.2004, sag C-271/01, COPPI, Sml. I, s. 1029, præmis 48).

33 Forordning nr. 4253/88 og ikke forordning nr. 2988/95 udgør i denne henseende det relevante retsgrundlag med henblik på tilbagesøgningen, idet sidstnævnte forordning kun indeholder generelle bestemmelser for udøvelse af kontrol og iværksættelse af sanktioner af hensyn til beskyttelsen af EU's finansielle interesser. Tilbagesøgningen skal derfor ske på grundlag af den førstnævnte forordnings artikel 23, stk. 1 (jf. dommen i sagen Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening m.fl., præmis 39).

34 Det bemærkes dog, at det ville være uforeneligt med den pligt, som myndighederne har i henhold til artikel 23, stk. 1, første afsnit, i forordning nr. 4253/88 til at tilbagesøge beløb, der er udbetalt med urette eller på grund af uregelmæssigheder, at den pågældende medlemsstat kunne udøve et skøn med hensyn til, om det er hensigtsmæssigt at kræve tilbagebetaling af sådanne fællesskabsmidler, der er udbetalt med urette eller på grund af uregelmæssigheder (jf. dommen i sagen Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening m.fl., præmis 38).

35 Heraf følger, at 23, stk. 1, i forordning nr. 4253/88 medfører en forpligtelse for medlemsstaterne til at kræve midler tilbagebetalt, som er gået tabt på grund af misbrug eller forsømmelighed, uden at det er nødvendigt, at national ret hjemler en beføjelse hertil (jf. dommen i sagen Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening m.fl., præmis 40).

36 Det bemærkes om dette aspekt, således som den franske regering har gjort gældende, at de uberettiget udbetalte midler på grund af en sådan uregelmæssighed kan betragtes som at være »gået tabt som følge af misbrug eller forsømmelighed« hos denne modtager i denne bestemmelses forstand. Under henvisning til forpligtelsen til at kræve tilbagebetalt »midler, der er gået tabt som følge af misbrug eller forsømmelighed«, præciseres det således efterfølgende i artikel 23, stk. 1, i forordning nr. 4253/88, at medmindre medlemsstaten og/eller formidleren og/eller initiativtageren kan godtgøre, at de ikke er skyld i misbruget eller forsømmeligheden, er medlemsstaten subsidiært ansvarlig for tilbagebetalingen af de »uberettiget udbetalte beløb«. Denne bestemmelse sidestiller således de to begreber.

37 I hovedsagen opstår også det spørgsmål, om den nationale myndighed, når en modtager af støtte i forbindelse med aktionens gennemførelse i sin egenskab af ordregivende myndighed har tilsidesat de regler, som finder anvendelse ved indgåelse af indgåelse af offentlige aftaler, på grundlag af artikel 23, stk. 1, tredje led, i forordning nr. 4253/88 kan tilbagesøge hele nævnte støtte, selv om aktionen, der delvist blev finansieret gennem EFRU, faktisk er gennemført.

38 I denne henseende skal det for det første understreges, at tilsidesættelsen af de forpligtelser, hvis overholdelse har en grundlæggende betydning for en fællesskabsordnings rette funktion, såsom forpligtelserne i henhold til direktiv 92/50 hvad angår gennemførelsen af EFRU-finansierede aktioner, kan pålægges en sanktion i form af fortabelse af en rettighed, som er indført i kraft af de EU-retlige bestemmelser (jf. i denne retning dom af 12.10.1995, sag C-104/94, Cereol Italia, Sml. I, s. 2983, præmis 24, og af 24.1.2002, sag C-500/99 P, Conserve Italia mod Kommissionen, Sml. I, s. 867, præmis 100-102, samt kendelse af 16.12.2004, sag C-222/03 P, APOL og AIPO mod Kommissionen, præmis 53).

39 For det andet skal tilbagesøgningen af beløb, der er gået tabt som følge af misbrug eller forsømmelighed, ikke kun ske i tilfælde, hvor den aktion, der finansieres af strukturfondene, ikke er blevet gennemført helt eller delvist (jf. i denne retning dom af 19.1.2006, sag C-240/03 P, Comunità montana della Valnerina mod Kommissionen, Sml. I, s. 731, præmis 77).

40 Selv om det ganske vist, som understreget af Kommissionen, ikke er udelukket, at konstateringen af en mindre uregelmæssighed i henhold til proportionalitetsprincippet kun fører til delvis tilbagebetaling af de udbetalte midler, skal det imidlertid bemærkes, at når det i forbindelse med en EFRU-finansieret aktion konstateres, at modtageren har tilsidesat en af de grundlæggende forpligtelser i direktiv 92/50, såsom at have besluttet at tildele en offentlig tjenesteydelsesaftale før iværksættelsen af udbudsproceduren og i øvrigt manglende offentliggørelse af en bekendtgørelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*, kan den afskrækkende virkning, der er nødvendig for at sikre en hensigtsmæssig forvaltning af strukturfondenes midler, kun opnås, såfremt der er mulighed for at sanktionere en uregelmæssighed ved en fuldstændig ophævelse af støtten (jf. analogt dommen i sagen Conserve Italia mod Kommissionen, præmis 101).

41 På grundlag af det ovenstående skal det første præjudicielle spørgsmål besvares med, at artikel 23, stk. 1, tredje led, i forordning nr. 4253/88, sammenholdt med artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 2052/88, under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende udgør et retsgrundlag for de nationale myndigheder til hos modtageren at tilbagekræve hele tilskuddet fra EFRU med henvisning til, at denne modtager i sin egenskab af »ordregivende myndighed« som omhandlet i direktiv 92/50 ikke har overholdt direktivets krav vedrørende indgåelse af en offentlig tjenesteydelsesaftale, som havde til formål at gennemføre det initiativ, på grundlag af hvilket denne modtager blev ydet denne støtte, uden at det er nødvendigt, at national ret hjemler en beføjelse hertil.

Det andet spørgsmål, litra a)

42 Med det andet spørgsmål, litra a), ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om den omstændighed, at en ordregivende myndighed, der har modtaget støtte fra EFRU, har tilsidesat reglerne for indgåelse af offentlige aftaler i direktiv 92/50

ved tildelingen af den kontrakt, der vedrører gennemførelsen af den aktion, der er ydet tilskud til, udgør en »uregelmæssighed« som omhandlet i artikel 1 i forordning nr. 2988/95, og i bekræftende fald om den omstændighed, at den kompetente nationale myndighed ved tildelingen af denne støtte måtte være klar over, at modtageren allerede havde udpeget den tjenesteyder, der skulle have til opgave at gennemføre den aktion, der er ydet tilskud til, har indflydelse på en sådan kvalificering.

43 I overensstemmelse med artikel 1 i forordning nr. 2988/95 betragtes som uregelmæssighed enhver overtrædelse af en EU-retlig bestemmelse, som kan tilskrives en økonomisk beslutningstagers handling eller undladelse, der skader eller kunne skade Den Europæiske Unions budget eller budgetter, der forvaltes af Den Europæiske Union, enten ved formindskelse eller bortfald af indtægter, der stammer fra de egne indtægter, der opkræves direkte for Fællesskabernes regning, eller ved afholdelse af en uretmæssig udgift.

44 Begrebet »uregelmæssighed« som omhandlet i forordning nr. 2988/95 vedrører overtrædelse af en EU-retlig bestemmelse, som kan tilskrives en økonomisk beslutningstagers handling eller undladelse, således at bestemmelsen om forældelsesfristen i denne forordnings artikel 3, stk. 1, første afsnit, ikke finder anvendelse i forbindelse med retsforfølgning på grund af uregelmæssigheder, som er et resultat af fejl begået af de nationale myndigheder, der indrømmer en finansiel fordel på vegne af EU og for EU's budget (jf. i denne retning dom af 15.1.2009, sag C-281/07, Bayerische Hypotheken- und Vereinsbank, Sml. I, s. 91, præmis 20-22).

45 Under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende kan CCI, på trods af sin egenskab af offentligretlig juridisk person som modtager af et tilskud over EU's budget, sidestilles med en økonomisk beslutningstager, som foreholdes en overtrædelse af en EU-retlig bestemmelse med henblik på anvendelsen af forordning nr. 2988/95. Det er imidlertid i denne henseende ubestridt, at den foreholdte tilsidesættelse af reglerne for indgåelse af offentlige aftaler i direktiv 92/50 kan tilskrives CCI's handling og ikke den myndighed, der har ydet CCI et EFRU-tilskud på vegne af EU og for EU's budget.

46 For så vidt som strukturfondene ikke kan tjene til at finansiere handlinger i strid med direktiv 92/50, som det bl.a. fremgår af artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 2052/88, medfører tilsidesættelse begået af en modtager af EFRU-tilskud i sin egenskab af ordregivende myndighed, af reglerne for indgåelse af offentlige tjenesteydelsesaftaler med henblik på iværksættelsen af den aktion, der er ydet tilskud til, en uretmæssig udgift og skader således EU's budget.

47 Det skal nemlig understreges, at selv uregelmæssigheder uden nogen bestemt finansiel betydning kan have alvorlige konsekvenser for Unionens finansielle interesser (jf. dom af 15.9.2005, sag C-199/03, Irland mod Kommissionen, Sml. I, s. 8027, præmis 31).

48 Hvad angår den omstændighed, at de kompetente myndigheder af modtageren af tilskuddet var blevet orienteret om valget af medkontrahenten inden iværksættelsen af udbudsproceduren med henblik på tildeling af den pågældende offentlige kontrakt, er den som sådan uden indvirkning på, om der foreligger en »uregelmæssighed« som omhandlet i artikel 1, stk. 2, i forordning nr. 2988/95 (jf. analogt dom 16.3.2006, sag C-94/05, Emsland-Stärke, Sml. I, s. 2619, præmis 62).

49 På grundlag af det ovenstående skal det andet præjudicielle spørgsmål, litra a), besvares med, at den omstændighed, at en ordregivende myndighed, der har modtaget støtte fra EFRU, har tilsidesat reglerne for indgåelse af offentlige aftaler i direktiv 92/50 ved tildelingen af den kontrakt, der vedrører gennemførelsen af den aktion, der er ydet tilskud til, udgør en »uregelmæssighed« som omhandlet i artikel 1 i forordning nr. 2988/95, selv når den kompetente nationale myndighed ved tildelingen af denne støtte måtte være klar over, at modtageren allerede havde udpeget den tjenesteyder, der skulle have til opgave at gennemføre den aktion, der er ydet tilskud til.

Det andet spørgsmål, litra b), første og andet led

50 Med sit andet spørgsmål, litra b), første og andet led, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplysning — under omstændigheder, hvor modtageren af et EFRU-tilskud i sin egenskab af ordregivende myndighed ikke har overholdt reglerne for indgåelse af offentlige aftaler i direktiv 92/50 ved tildelingen af den kontrakt, der vedrører gennemførelsen af den aktion, der er ydet tilskud til — om det tidspunkt, hvorfra forældelsesfristen på fire år i artikel 3, stk. 1, første afsnit, i forordning nr. 2988/95 begynder at løbe, og om en sådan forældelsesfrist afbrydes som omhandlet i artikel 3, stk. 1, tredje afsnit, når modtageren af tilskuddet tilsendes en kontrolrapport, hvori det konstateres, at reglerne for indgåelse af offentlige aftaler er blevet overtrådt, og at det som følge heraf henstilles til den nationale myndighed at kræve de udbetalte beløb tilbagebetalt.

51 Det skal bemærkes, at der ved artikel 1, stk. 1, i forordning nr. 2988/95 indføres »generelle regler for ensartet kontrol og for administrative foranstaltninger og sanktioner i forbindelse med uregelmæssigheder vedrørende fællesskabsretten«, hvilket ifølge tredje betragtning til forordningen sker med henblik på at »bekæmpe handlinger, der skader De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser, på alle områder«.

52 Med vedtagelsen af forordning nr. 2988/95 og navnlig dens artikel 3, stk. 1, første afsnit, har EU-lovgiver tilsigtet at indføre en almindelig forældelsesregel, der finder anvendelse på dette område, hvorved den tilsigtede dels at fastsætte en minimumsfrist, der finder anvendelse i samtlige medlemsstater, dels at det ikke skal være muligt at tilbagesøge beløb, som uberettiget er opnået fra EU's budget, efter udløbet af en periode på fire år fra det tidspunkt, hvor uregelmæssigheden vedrørende de omtvistede betalinger fandt sted (dom af 22.12.2010, sag C-131/10, Corman, Sml. I, s. 14199, præmis 39, og af 5.5.2011, forenede sager C-201/10 og C-202/10, Ze Fu Fleischhandel og Vion Trading, Sml. I, s. 3545, præmis 24).

53 Denne forældelsesfrist finder anvendelse på de i forordningens artikel 4 nævnte uregelmæssigheder, som skader Unionens finansielle interesser (jf. dom af 24.6.2004, sag C-278/02, Handlbauer, Sml. I, s. 6171, præmis 34, og dommen i sagen Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb m.fl., præmis 22).

54 I hovedsagen, og under hensyntagen til de i hovedsagen foreliggende omstændigheder, ønsker den forelæggende ret hvad angår fastlæggelsen af forældelsesfristens udgangspunkt oplyst, om det er den dato, hvor støtten blev udbetalt til modtageren, eller den dato, hvor modtageren anvendte tilskuddet til at aflønne den tjenesteyder, der blev engageret i strid med reglerne for indgåelse af offentlige tjenesteydelsesaftaler i direktiv 92/50, der skal lægges til grund.

55 Eftersom midler fra EU's budget ikke kan anvendes inden for rammerne af aktioner, der gennemføres i strid med bestemmelserne i direktiv 92/50, skal det i denne henseende fastslås, at under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende har de midler, der er indrømmet modtageren, uretmæssig karakter fra modtagerens tilsidesættelse af disse bestemmelser.

56 Det skal vedrørende en sådan tilsidesættelse af udbudsreglerne i direktiv 92/50, som blev vedtaget for at fjerne hindringerne for den frie udveksling af tjenesteydelser og varer og tilsigter at beskytte interesserne for de erhvervsdrivende, der er etableret i en medlemsstat, og som ønsker at tilbyde goder eller tjenesteydelser til ordregivende myndigheder i en anden medlemsstat (jf. bl.a. dom af 18.10.2001, sag C-19/00, SIAC Construction, Sml. I, s. 7725, præmis 32), bemærkes, at det indgreb i den frie udveksling af tjenesteydelser, som er sket gennem tilsidesættelsen af bestemmelserne i direktiv 92/50, anses for at bestå i hele den periode, hvor de aftaler, der er i strid med dette direktiv, udføres (jf. dom af 10.4.2003, forenede sager C-20/01 og C-28/01. Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 3609, præmis 36, og af 18.7.2007, sag C-503/04, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 6153, præmis 29).

57 Selv om det således er korrekt, at visse bestemmelser i direktiverne om indgåelse af offentlige kontrakter giver medlemsstaterne beføjelse til at opretholde retsvirkningerne af aftaler, som er indgået i strid med disse direktiver, og således har til formål at beskytte medkontrahenternes berettigede forventning, kan de dog ikke uden at indskrænke rækkevidden af EUF-traktaternes bestemmelser om oprettelse af det indre marked have til følge, at den ordregivende myndigheds handlemåde over for EU's budget må anses for at være i overensstemmelse med EU-retten efter indgåelsen af sådanne aftaler (jf. i denne retning dommen af 10.4.2003 i sagen Kommissionen mod Tyskland, præmis 39, og af 18.7.2007 i sagen Kommissionen mod Tyskland, præmis 33).

58 Det følger heraf, at under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende består tilsidesættelsen begået af en modtager af EFRU-tilskud af reglerne i direktiv 92/50 med henblik på iværksættelsen af den aktion, der er ydet tilskud til — og en sådan tilsidesættelse medfører en uretmæssig udgift og skader således EU's budget — i hele den periode, hvor den aftale, der er indgået ulovligt mellem tjenesteyderen og modtageren af dette tilskud, udføres, således at en sådan uregelmæssighed må anses for at være en »vedvarende uregelmæssighed« som omhandlet i artikel 3, stk. 1, andet afsnit, i forordning nr. 2988/95.

59 I overensstemmelse med denne bestemmelse regnes den forældelsesfrist, som finder anvendelse på støtte, der er blevet udbetalt til modtageren med urette, fra den dag, da uregelmæssigheden er ophørt. Under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende regnes forældelsesfristen på fire år i henhold til artikel 3, stk. 1, første afsnit, i forordning nr. 2988/95, for så vidt som kontrakten vedrørende iværksættelsen af den aktion, som EFRU har ydet tilskud til, ikke blev opsagt, men gennemført, fra den dag, hvor den ulovligt indgåede offentlige kontrakt er opfyldt.

60 Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt fremsendelsen af en kontrolrapport, hvori det fastslås, at der er sket en tilsidesættelse af reglerne for indgåelse af offentlige aftaler, udgør en undersøgelses- eller retsforfølgningshandling vedrørende uregelmæssigheder, som afbryder forældelsesfristen i henhold til artikel 3, stk. 1, tredje afsnit, i

forordning nr. 2988/95, skal det bemærkes, at forældelsesfrister helt generelt har til formål at tjene retssikkerheden, og at dette formål ikke fuldt ud opnås, hvis forældelsesfristen i artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 2988/95 kan afbrydes af enhver kontrolforanstaltning fra den nationale administrations side af generel karakter, som ikke skyldes nogen formodning om uregelmæssigheder vedrørende transaktioner, som er tilstrækkeligt præcist defineret (Handlbauer-dommen, præmis 40).

61 Når de nationale myndigheder giver en person oplysninger, der fremhæver en uregelmæssighed, som denne har medvirket til i forbindelse med en specifik transaktion, og anmoder denne om yderligere bevisdokumenter vedrørende denne forretning eller ydermere pålægger ham en sanktion i forbindelse med nævnte transaktion, udøver disse myndigheder imidlertid tilstrækkeligt præcise handlinger, som vedrører undersøgelse eller retsforfølgning af uregelmæssigheden som omhandlet i artikel 3, stk. 1, tredje afsnit, i forordning nr. 2988/95 (dom af 28.10.2010, sag C-367/09, SGS Belgium m.fl., Sml. I, s. 10761, præmis 69).

62 På grundlag af det ovenstående skal det andet præjudicielle spørgsmål, litra b), første og andet led, besvares med, at under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende, hvor modtageren af et EFRU-tilskud i sin egenskab af ordregivende myndighed ikke har overholdt reglerne for indgåelse af offentlige aftaler i direktiv 92/50 ved tildelingen af den kontrakt, der vedrører gennemførelsen af den aktion, der er ydet tilskud til,

— må den pågældende uregelmæssighed anses for at være en »vedvarende uregelmæssighed« som omhandlet i artikel 3, stk. 1, andet afsnit, i forordning nr. 2988/95, og følgelig regnes forældelsesfristen på fire år i henhold til denne bestemmelse med henblik på tilbagesøgningen af den støtte, der er blevet udbetalt til modtageren med urette, fra den dag, hvor den ulovligt indgåede offentlige kontrakt er opfyldt

— udgør det en tilstrækkeligt præcis handling, som vedrører undersøgelse eller retsforfølgning af uregelmæssigheden som omhandlet i artikel 3, stk. 1, tredje afsnit, i forordning nr. 2988/95, når modtageren af tilskuddet tilsendes en kontrolrapport, hvori det konstateres, at reglerne for indgåelse af offentlige aftaler er blevet overtrådt, og at det som følge heraf henstilles til den nationale myndighed at kræve de udbetalte beløb tilbagebetalt.

Det andet spørgsmål, litra b), tredje led

63 Med sit andet spørgsmål, litra b), tredje led, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om en medlemsstat, henset til proportionalitetsprincippet, kan anvende en frist på 30 år som en længere forældelsesfrist som omhandlet i artikel 3, stk. 3, i forordning nr. 2988/95, på tilbagesøgning af en fordel, der er blevet ydet med urette fra EU's budget.

64 Inden for rammerne af den i bestemmelsen fastsatte mulighed har medlemsstaterne en vid skønsbeføjelse vedrørende fastsættelse af længere forældelsesfrister, som de ønsker at anvende på et tilfælde af uregelmæssighed, der skader Unionens finansielle interesser (Corman-dommen, præmis 54).

65 Henset til formålet om beskyttelse af Unionens finansielle interesser, hvorefter EU-lovgiver har fundet, at en forældelsesfrist på fire år, eller endog på tre år, allerede i sig selv var tilstrækkelig lang tid til, at de nationale myndigheder kunne forfølge en uregelmæssighed, der skader disse finansielle interesser, og som kan føre til vedtagelsen af en foranstaltning såsom tilbagesøgning af fordele, der er blevet ydet med urette, fremgår det imidlertid, at den omstændighed, at disse myndigheder bevilges en frist på 30 år, går ud over, hvad der er nødvendigt for en påpasselig forvaltning (jf. dommen i sagen Ze Fu Fleischhandel og Vion Trading, præmis 43).

66 Det andet spørgsmål, litra b), tredje led, skal derfor besvares med, at i forbindelse med medlemsstaternes udnyttelse af den mulighed, de er tillagt i henhold til artikel 3, stk. 3, i forordning nr. 2988/95, er proportionalitetsprincippet til hinder for anvendelsen af en 30-årig forældelsesfrist på tilbagesøgningen af en fordel, der er blevet ydet med urette fra EU's budget.

Det andet spørgsmål, litra c)

67 Dette spørgsmål er kun rejst for det tilfælde, at det andet spørgsmål, litra a), besvares benægtende.

68 Henset til besvarelsen af sidstnævnte spørgsmål er det ufornødent at besvare den forelæggende rets andet spørgsmål, litra c).

Sagens omkostninger

69 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Fjerde Afdeling) for ret:

1) **Under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende udgør artikel 23, stk. 1, tredje led, i Rådets forordning (EØF) nr. 4253/88 af 19. december 1988 om gennemførelsesbestemmelser til forordning (EØF) nr. 2052/88 for så vidt angår samordningen af de forskellige strukturfondes interventioner indbyrdes såvel som med interventionerne fra Den Europæiske Investeringsbank og de øvrige eksisterende finansielle instrumenter, som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 2082/93 af 20. juli 1993, sammenholdt med artikel 7, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 2052/88 af 24. juni 1988 om strukturfondenes opgaver og effektivitet samt om samordningen af deres interventioner indbyrdes såvel som med interventionerne fra Den Europæiske Investeringsbank og de øvrige eksisterende finansielle instrumenter, som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 2081/93 af 20. juli 1993, et retsgrundlag for de nationale myndigheder til hos modtageren at tilbagekræve hele tilskuddet fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) med henvisning til, at denne modtager i sin egenskab af »ordregivende myndighed« som omhandlet i Rådets direktiv 92/50/EØF af 18. juni 1992 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige tjenesteydelsesaftaler, som ændret ved Rådets direktiv 93/36/EØF af 14. juni 1993, ikke har overholdt direktivets krav vedrørende indgåelse af en offentlig tjenesteydelsesaftale, som havde til formål at gennemføre det initiativ, på grundlag af hvilket denne modtager blev ydet denne støtte, uden at det er nødvendigt, at national ret hjemler en beføjelse hertil.**

2) **Den omstændighed, at en ordregivende myndighed, der har modtaget støtte fra EFRU, har tilsidesat reglerne for indgåelse af offentlige aftaler i direktiv 92/50, som ændret ved direktiv 93/36, ved tildelingen af den kontrakt, der vedrører gennemførelsen af den aktion, der er ydet tilskud til, er en »uregelmæssighed« som omhandlet i artikel 1 i Rådets forordning (EF, Euratom)**

nr. 2988/95 af 18. december 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser, selv når den kompetente nationale myndighed ved tildelingen af denne støtte måtte være klar over, at modtageren allerede havde udpeget den tjenesteyder, der skulle have til opgave at gennemføre den aktion, der er ydet tilskud til.

3) Under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende, hvor modtageren af et EFRU-tilskud i sin egenskab af ordregivende myndighed ikke har overholdt reglerne for indgåelse af offentlige aftaler i direktiv 92/50, som ændret ved direktiv 93/36, ved tildelingen af den kontrakt, der vedrører gennemførelsen af den aktion, der er ydet tilskud til,

— **må den pågældende uregelmæssighed anses for at være en »vedvarende uregelmæssighed« som omhandlet i artikel 3, stk. 1, andet afsnit, i forordning nr. 2988/95, og følgelig regnes forældelsesfristen på fire år i henhold til denne bestemmelse med henblik på tilbagesøgningen af den støtte, der er blevet udbetalt til modtageren med urette, fra den dag, hvor den ulovligt indgåede offentlige kontrakt er opfyldt**

— **udgør det en tilstrækkeligt præcis handling, som vedrører undersøgelse eller retsforfølgning af uregelmæssigheden som omhandlet i artikel 3, stk. 1, tredje afsnit, i forordning nr. 2988/95, når modtageren af tilskuddet tilsendes en kontrolrapport, hvori det konstateres, at reglerne for indgåelse af offentlige aftaler er blevet overtrådt, og at det som følge heraf henstilles til den nationale myndighed at kræve de udbetalte beløb tilbagebetalt.**

4) I forbindelse med medlemsstaternes udnyttelse af den mulighed, de er tillagt i henhold til artikel 3, stk. 3, i forordning nr. 2988/95, er proportionalitetsprincippet til hinder for anvendelsen af en 30-årig forældelsesfrist på tilbagesøgningen af en fordel, der er blevet ydet med urette fra EU's budget.

Underskrifter